॥ ३१ ॥ उपयोगःसाक्षात्प्रीत्युत्पादनेनकृतार्थत्वं काष्ठाद्भस्मसाध्यंनतुभस्मतोपिभस्मांतरंसाध्यमस्ति तद्वत् ॥ ३२॥ वैतंसिकःवीतंसेनजीवतीतिपक्षिहंता वीतंसंबंधनोपायेमृगाणांपक्षिणामपीतिविश्वः वि
हिंसताविशिष्टहिंसावत्त्वं ॥ ३३ ॥ प्रकृतिंस्वरूपं ॥ ३४ ॥ व्यक्तमिति अर्थःप्रयोजनंकामाख्यं सद्रव्येणस्त्रीधनगोहस्त्यश्वात्मनापरिगृह्यतइतिद्रव्यपरिग्रहः अस्यद्रव्यस्यप्रकृतिंरूप्यादिरूपां विकृतिंत्याग
भोगादिरूपां ॥ ३५ ॥ तस्यस्त्रीधनादिरूपद्रव्यस्यनाशेअदर्शनेअभावे विनाशेलब्धस्यवियोगे जरामरणेस्त्रीगोऽश्वादीनां सोयमनर्थःस्त्रीपरामर्शराज्यनाशादिरूपः अनर्थपरिहारायधर्मोपिलंघनीयइति

अर्थार्थीपुरुषोराजन्बृहंतंधर्ममिच्छति॥ अर्थमिच्छतिकामार्थीनकामादन्यमिच्छति॥ ३१॥ नहिकामेनकामोन्यःसाध्यतेफलमेवतत् ॥ उपयोगात्फलस्यै
वकाष्ठाद्भस्मेवपंडितैः॥ ३२॥ इमान्शकुनकान्राजन्हंतिवैतंसिकोयथा ॥ एतद्रूपमधर्मस्यभूतेषुहिविहिंसता ॥ ३३ ॥ कामाल्लोभाच्चधर्मस्यप्रकृतिंयोनप
श्यति॥ सवध्यःसर्वभूतानांप्रेत्यचेहचदुर्मतिः॥ ३४॥ व्यक्तंतेविदितोराजन्नार्थोद्रव्यपरिग्रहः॥ प्रकृतिंचापिवेत्थास्यविकृतिंचापिभूयसीं॥ ३५॥ तस्यनाशे
विनाशेवाजरयामरणेनवा॥ अनर्थइतिमन्यंतेसोयमस्मासुवर्त्तते॥ ३६॥ इंद्रियाणांचपंचानांमनसोहृदयस्यच ॥ विषयेवर्त्तमानानांयाप्रीतिरुपजायते
॥ ३७॥ सकामइतिमेबुद्धिःकर्मणांफलमुत्तमं॥ एवमेवपृथग्दृष्ट्वाधर्मार्थौकाममेवच॥३८॥ नधर्मपरएवस्यान्नचार्थपरमोनरः॥ नकामपरमोवास्यात्सर्वा
न्सेवेतसर्वदा॥ ३९॥ धर्मपूर्वेधनंमध्येजघन्येकाममाचरेत्॥ अहन्यनुचरेदेवमेषशास्त्रकृतोविधिः॥ ४०॥ कामंपूर्वेधनंमध्येजघन्येधर्ममाचरेत्॥ वयस्यनु
चरेदेवमेषशास्त्रकृतोविधिः॥ ४१॥ धर्मंचार्थंचकामंचयथावद्वदतांवर॥ विभज्यकालेकालज्ञःसर्वान्सेवेतपंडितः॥ ४२॥ मोक्षोवापरमंश्रेयएषराजन्सुखा
र्थिनां॥ प्राप्तिंवाबुद्धिमास्थायसोपायांकुरुनंदन॥ ४३॥ तद्वाशुक्रियतांराजन्प्राप्तिंवाप्यधिगम्यतां॥ जीवितंह्यातुरस्येवदुःखमंतरवर्त्तिनः॥ ४४॥ विदि
तश्चैवमेधर्मःसततंचरितश्चते॥ जानंतस्त्वयिशंसंतिसुहृदःकर्मचोदनां॥४५॥ दानंयज्ञाःसतांपूजावेदधारणमार्जवं॥ एषधर्मःपरोराजन्बलवान्प्रेत्यचेहच॥
॥४६॥ एषनार्थविहीनेनशक्योराजन्निषेवितुं॥ अखिलाःपुरुषव्याघ्रगुणाःस्युर्यद्यपीतरे॥ ४७॥ धर्ममूलंजगद्राजन्नान्यद्धर्माद्विशिष्यते॥ धर्मश्चार्थेनमहता
शक्योराजन्निषेवितुं॥ ४८॥

भाव : ॥ ३६ ॥ पंचानांश्रोत्रादीनांविषयेशब्दादौ मनसोविषयःसंकल्पः हृदयस्यनिश्चयः ॥३७॥ पृथक्भिन्नान्दृष्ट्वा ॥ ३८ ॥३९॥ धर्मपूर्वेअहनिचरेत्
॥४०॥ कामंपूर्वेवयसिचरेत् ॥४१॥४२॥ ॥ ४३ ॥ प्राप्तिंमहोदयंवाराज्यलाभजं प्राप्तिर्लाभेमहोदयेइतिविश्वः तत्मोक्षाख्यंश्रेयः दुःखंदुःखदं ॥ ४४ ॥ कर्मचोदनांप्रवृत्तिजनकंवेदवाक्यं शंसंतिकथ
यंति ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ अखिलाःखिलंशल्यंतद्रहिताः ॥ ४७ ॥ ४८ ॥

Digitized by Google